

Pedagogický výzkum

Empirická pedagogika

- **empirická pedagogika** – od počátků 20. století – experimentální pedagogika (Meumann, Lay, Binet – IQ, Thorndike – vztah stimul – reakce)
- snahy o **přesná měření** edukačního procesu – vstupů a výstupů (testy)
- typický výzkum pedagogických otázek z pozice behaviorální psychologie – rozpracovala exaktní **výzkumný aparát** (výzkumné metody a techniky)

Empirická pedagogika

VYCHÁZÍ:

- ze snahy přenést do pedagogiky metodologii přírodních věd = exaktní výzkum
- z kritiky normativní a duchovědné koncepce (nedostatečná racionalita)
- z odmítnutí hodnotících soudů, edukačních požadavků (norem) a etických kritérií

ZÁKLAD:

- poznání pedagogické technologie, informace o objektu zvaném „edukace“
- podstata zkoumaného objektu se odhaluje na základě hypotéz a jejich ověřování
- dosahované výsledky se stávají východiskem pedagogických prognóz

Empirická (moderní) pedagogika

- rozvoj empirické vědy = fundovaná metodologie
- **metodologie pedagogiky** vychází z metodologie sociálních věd
- rozvoj vlastní **metodologie pedagogiky** (Gavora, Chráska, Hendl, Švaříček, ...)

Metodologie pedagogiky

- **metodologie pedagogiky** = metody, techniky a prostředky výzkumu edukace
- **jev** = bezprostřední výsledek smyslového vnímání
- **fakt** = zobecněný jev, obecný poznatek
- **hypotéza** = tvrzení o předpokládaném zjištění (tzn. musí být ověřitelná a vyvratitelná)
- **validita** = měříme to, co chceme zkoumat?
- **reliabilita** = kvalita, stabilita a spolehlivost měření

Výzkumný proces

Výzkum = systematický způsob řešení problémů
rozšiřování vědomostí lidstva

Typy výzkumu:

- ***základní*** – řešení klíčových problémů
- ***aplikovaný*** – řešení problémů praxe
  - výzkumné šetření
  - akční výzkum
  - „kapesní“ výzkum
- ***kvantitativní – kvalitativní***

Kvantitativní – kvalitativní přístup

	kvantitativní	kvalitativní
<i>cíl</i>	testování hypotéz	vytváření hypotéz
<i>logika</i>	deduktivní	induktivní
<i>počet případů</i>	vysoký	malý
<i>generalizace</i>	možná a měřitelná	nemožná
<i>informace o případu</i>	redukovaná	bohatá
<i>kontakt s respondenty</i>	zprostředkovaný	těsný a dlouhý
<i>validita</i>	nízká	potenciálně vysoká
<i>reliabilita</i>	vysoká	nízká

Výzkumný proces

- 1. Vymezení výzkumného problému**
(co zkoumat, koho, kde, kdy, jak, za co, ...)
- 2. Informační příprava**
(monografie, časopisy, databáze, ...)
- 3. Formulace výzkumných otázek**
- 4. Formulace hypotéz**
(ne vždy v kvalitativním přístupu)

Výzkumný proces

- 5. Zjišťování pedagogických faktů**
výzkumnými metodami a technikami:
- pozorování
  - explorace – rozhovor, dotazník
  - experiment
  - analýza pedagogických dokumentů
  - výzkum životního příběhu
  - etnografie
  - ...

Výzkumný proces

6. Vyhodnocení výsledků

kvantitativní – jevy, které lze měřit,

počítat – statistické techniky

kvalitativní – hluboká analýza, popis

7. Zpracování výsledků

psaní zprávy o výzkumu

(věda = vědecký text)